

KORNEJ CUKOVSKIY

Carundəgor: Şuşanna Abramova

Ə zühun
çuhuri

*Məğəzlə –
şyqəm zərdlə*

Центр «Sholumi» выражает благодарность Международному благотворительному Фонду СТМЭГИ за содействие в подготовке к изданию этой книги.

KORNEJ CUKOVSKIJ / Məgəzlə – şyqəm zərdlə.
Carundəgor: Şuşanna Abramova.

Стихотворение Корнея Чуковского «Муха-Цокотуха».
Перевела на язык горских евреев джуури: Шушанна Абрамова,
член Союза Писателей Израиля, участница чата «Zuhun Dədəji».
Редактор: Геннадий Богданов.
Вёрстка: Шауль Симан-Тов.
Иллюстрации взяты из книги,
выпущенной ООО «Издательство ОНИКС-ЛИТ».
Художник: С. Борисова.

K. Chukovskiy. “Mukha-Tsokotukha”.
Translation into Juhuri: Shushanna Abramova.
Editor: Gennady Bogdanov.
Make-up: Shaul Siman-Tov.

ק. צ'וקובסקי. "מוכה-צוקוטוכה".
תרגום לגיוהורית: שושנה אברמובה.
עורך: גנאדי בוגדאנוב.
עימוד: שאול סימן טוב.

Israel, 2020.

ISBN 978-965-92805-2-0

© מרכז יוצאי אזורבייג'ן "אזיז"

© Центр «Sholumi»

© ООО «Издательство ОНИКС-ЛИТ»

© С. Борисова (художник)

KORNEJ CUKOVSKIJ

Carundəgor: Şuşanna Abramova

**Ə zuhun
çuhuri**

***Məgəzlə –
şyqəm zərdlə***

 Sholomi

Center for the preservation and development of national traditions,
the identity of the language, cultural and historical heritage of Mountain Jews.

מרכז יוצאי ארבייג'ן "אזיז"

2020

Дорогие друзья!

«Муха-Цокотуха» – это вторая книга серии произведений для детей, переведённых на джуури, подготовленная Центром сохранения и развития национальных традиций, самобытности языка, культурного и исторического наследия горских евреев «Sholumi». Автором перевода книги советского писателя К.И. Чуковского является прекрасный знаток языка Шушана Абрамова. Центром «Sholumi» было принято решение продолжить традицию, начатую в 1930-х гг., когда появились первые книги советских писателей на джуури, и выпустить серию книг на латинице. Тот факт, что сегодня большинство горских евреев проживают в странах, где латиница является алфавитом государственного языка или широко используется, является подтверждением правильности данного решения.

Алфавит языка джуури

A a а	B b б	C c ч	Ç ç * ¹	D d д	E e э
Ə ə * ²	F f ф	G g г	Q q * ³	H h * ⁴	Һ һ * ⁵
Ц ц * ⁶	I i и	J j й	K k к	L l л	M m м
N n н	O o о	P p п	R r р	S s с	Ş ş ш
T t т	U u у	V v в	Y y * ⁷	X x х	Z z з

Звёздочкой отмечены буквы, передающие отсутствующие в русском языке звуки:

*¹ **Ѕ ѕ** – слитые воедино звуки [д] и [ж].

*² **Ә ә** – открытый звук между [э] и [а], аналог английского звука [æ].

*³ **Q q** – гортанный звук более глубокого образования по сравнению с русским [г].

*⁴ **Н н** – напоминает [г] в украинском языке

*⁵ **Н ħ** – менее хриплый звук [х] глубокого образования.

*⁶ **Ц ц** – звук образуется путём прохода воздуха через сжатые мышцы гортани.

*⁷ **У у** – звук, который передаёт эта буква, передаётся буквой «ю» в слове «тюль».

Dear friends!

“Mukha-Tsokotukha” is the second book in a series of stories for children translated into Juhuri, published by the Center for the preservation and development of national traditions, the identity of the language, cultural and historical heritage of Mountain Jews “Sholumi”. The translation of the book of Soviet writer K. Chukovskiy was made by Shushana Abramov, the language expert. “Sholumi” center decided to keep the tradition started in 1930s, and to publish the book series in Latin alphabetical system. The fact that today most mountain Jews live in countries where the Latin alphabet is the alphabet of the official language or is widely used is a confirmation of the correctness of this decision.

Juhuri alphabet

A a [a]	B b b	C c ch	Ç ç j	D d d	E e e
Ə ə [æ]	F f f	G g g	Q q gh	H h h	Ĥ ĥ * ¹
Ħ ħ * ²	I i i	J j [j]	K k k	L l l	M m m
N n n	O o o	P p p	R r r	S s s	Ş ş sh
T t t	U u u	V v v	Y y * ³	X x kh	Z z z

An asterisk marks letters that transmit sounds that are absent in English or it is impossible to convey them by English letters:

*¹ **H h** – similar to the English [h], but it is much "raspier".

*² **H h** – a guttural [a] sound produced from the back of the throat.

*³ **Y y** – like [u] in the word "juice".

יש הגאים שאינם קיימים בעברית המודרנית.

- $\text{ə } \Theta *^1$ – התנועה זו קיימת גם באנגלית ובתעתיק נכתבת [æ].
- $\text{q } \mathbf{Q} *^2$ – הצליל זה נקרא כמו "ג" או "ק" בערבית או "ק" מגורגרת.
- $\text{h } \mathbf{H} *^3$ – אות גרונית, נשמעת כ"ח" בנוסח מזרחי.
- $\text{h } \mathbf{H} *^4$ – אות גרונית, נהגית דרך הוצאת אוויר תוך יצירת חסימה בעומק הלוע.
- $\text{y } \mathbf{Y} *^5$ – התנועה זו דומה ל"י" באזרבייג'אנית או "ü" בגרמנית.

חברים יקרים!

"מוכה-צוקוטוכה" הוא ספר שני בסדרת הספרים לילדים שהוצאה לאור על ידי המרכז לשימור ופיתוח מסורות לאומיות, זהות השפה, תרבותם ומורשתם ההיסטורית של יהודים יוצאי הקווקז "Sholumi". את הספר המפורסם זה תירגמה שושנה אברמובה המומחה בתחום השפה הג'והורית. המרכז "Sholumi" החליט לשמור את המסורת שהתחילה בשנות ה-1930 ולפרסם ספרים באותיות לטיניות. העובדה שרוב היהודים יוצאי הקווקז מתגוררים במדינות שבהם תושבים משתמשים באלפבית לטיני בחופשיות מעיד שהחלטה הזו נכונה.

אלפבית לשפה הג'והורית

A a א	B b ב	C c צ'	Ç ç ג'	D d ד	E e א
Ə ə * ¹	F f פ	G g ג	Q q * ²	H h ה	H h * ³
Ĥ ĥ * ⁴	I i אי	J j י	K k כ	L l ל	M m מ
N n נ	O o או	P p פ	R r ר	S s ס	Ş ş ש'
T t ט	U u או	V v ב	Y y * ⁵	X x ח, כ	Z z ז

ALPHABETICAL SYSTEMS DJUURI

JUHURI ALPHABETICAL SYSTEMS

אלפביתים של ג'והורי

Латиница Latin לטיני	Кириллица (дагестанская) Cyrillic (Dagestan) קירילי (דגסטאן)	Кириллица (азербайджанская) Cyrillic (Azerbaijan) קירילי (אזרבייג'ן)	Иврит Hebrew עברית
A a	А а	А а	א
B b	Б б	Б б	ב
C c	Ҹ Ҹ	Ҹ Ҹ	ג'
Ç ç	Ж ж	Ҹ Ҹ	ז'
D d	Д д	Д д	ד
E e	Е е, Э э	Е е	אי
Ə ə	Е е, Э э	Ə ə	א
F f	Ф ф	Ф ф	פ
G g	Г г	К к	ג
Q q	Гь, гь	Г г	ק
H h	Гь, гь	Н н	ה
Н н	Хь, хь	Н н	ח

Ц ц	Ц, ц	Ц ц	צ
І і	И и	И и	י
Ј ј	Й й	Ј ј	י
К к	К к	К к	כ
Л л	Л л	Л л	ל
М м	М м	М м	מ
Н н	Н н	Н н	נ
О о	О о	О о	א
Р р	П п	П п	פ
R r	Р р	Р р	ר
S s	С с	С с	ס
Ş ş	Ш ш	Ш ш	ש
T t	Т т	Т т	ת
U u	У у	У у	א
V v	В в	В в	ב
Y y	Уь, уь	Y y	א
X x	Х х	Х х	ח
Z z	З з	З з	ז

Bala-bala mägəzlə,
Şyqəmləjy zim-zərdlə.
Vojisd ə bazar rafdə
Əri simovor vosdorə.

Jə kəmlə u giroşdi
Ə sər rəh pullə ofdi.
Mägəzlə şori soxdı,
Hovur-ħərməhə u ofdi.

Tarakanho-muçinəhorə
Əz qəd dorho, əz sər doq
Zum-zum zəri həmmərə
Horoj zəri jə qinoq.

Əzuni kələ mihid
Hələ hic kəs nə diri.
Ə i ruzho mægəzlə
Əz dədəj taza biri.

Ə sər syfrə coj nə şir,
Qənfidho-şiriniho,
Simovorə duşundi,
Qinoqhorə nuşundi.

Omorəgor ə dəs xyşdə
Bəxşləhorə ovurdi.
Əri həmmə əz şori
Mucək məhni xundi.

Ziz-ziz soxdə hənglə
Ə sər syfrə omori.
Ə zərdə zul şyqəmlə
Həsəllərə dokundi.

Əzi sər-raca par-par
Rəngə-bə-rəng qənətho
Ə vinilə ovurdi
Mirobo əz qəd gylho.

Şori soxdə-soxdə mægəz
Əri həmmərə gəşdi.
Hic jə minut nə nyşdi,
Qənət zəri, vəçəsdi.

Əzçəjgə vədiromo
Jə həşdpojə byhyly
Vojisd urə mægəzə
Ə rusmuhojy pucunu.

Ə sinələj fəqirlə
Dənduhorə dəşənu.
Xun jyərə vədəşəndə
Xyştərə ə cul şənu.

Cəşmişə xuno ə turho
Capalamiş soxd mægəz.
Quvot nə bisdo urə
Xilos soxu poj nə dəs.

“– Hoj, horoj, ə kuməki
Bijojt həmməşmu dustho!
Ə mihid imburuzi
Birit həmmə. Cy bisdo?”

Ommo əz tərs virixdət
Kyrmo, ryşkho, şubuço.
Ə sər jə dor vadarafdət
Darafdyt ə qəd kynço.

Jəbojgə əz hovoji
Əri həmmə səs omo:
Komar, viniy xənçəli
Əri dyşməjy həçəli.
Rusmuhorə para soxd,
Məgəzlərə xilos soxd.

Gufdi Komar əz mægəz:
“Ə dəsmə dəş di – mətərs.
Mə tyərə xilos soxdəm,
Əz dəş byhyly bərdəm.
Bijo boşim zən-şyvər.
Əz zir dorho soxim məhr.
Qənəthorə vəşənim,
Ə jəki xunə dorim”.

Əri Komar nə mægəz
Bisdo kələ hərysi.
Tə səbəh həmmə dustho
Qənət zəri, vəçəsdi.

K. CUKOVSKIY / Məgəzlə – şyqəm zərdlə
Carundəgor: Şuşanna Abramova

Center for the preservation and development of national traditions,
the identity of the language, cultural and historical heritage
of Mountain Jews.

ISBN 978-965-92805-2-0
Israel, 2020.

© מרכז יוצאי אזרבייג'ן "אזיז"

НЕ ДЛЯ ПРОДАЖИ!